

Aquest estiu del 2006 ha destacat per diversos contratemps, com la forta sequera, destrucció repetida de la cinta de reg de gossos salvatges i el senglar es va atipar de diferents llucs tendres d'enciam. Tot i això hem pogut fer molta feina i a continuació us anomenem les diverses activitats dutes a terme per Esporus, Centre de Conservació de la Biodiversitat Cultivada de l'associació L'Era, espai de recursos agroecològics.

- **Multiplicació de material vegetal:** s'ha realitzat el cultiu i la producció de llavors de tomàquet (pare Benet, de Súria, de la Rosa, esquena verd, bombilla, bombeta, rosa, francès, esquena verd, 3 cantos, mallorquí), albergínia (llarga, blanca, llistada, de metro), pebrot (de la república, rodó i peronet), enciam (roma, escaroler, maravilla, maimó, de cava, carxofet, 3 ulls, fulla de roure, , carbassa, síndria de Cabrianes, meló blanc de Menorca, blat de moro vermell de crispetes, mongetes (genoll de crist, de metro, del veremar, facciosa, confit, terrera tipus ganxet, del 29, carolina, rapat..), carbassa (petita i del vi), alquequengi, flors (cresta de gallo i calèndula),
- **Conservació del material produït:** neteja i envasat de les llavors correctament per a la seva futura utilització.
- **Caracterització** agronòmica i morfològica de les diferents varietats cultivades.

- **Difusió**

- ✓ 7a Jornada de Portes Obertes (veure “L’apunt de la darrera jornada)
- ✓ Posada en funcionament de la campanya “Col·labora amb la Biodiversitat Cultivada”, i s’han decidit a participar amb la nostra tasca de valoració agronòmica i organolèptica : Unió de botiguers de Súria, Ajuntament de Manresa i Parc de Vallparadís de Terrassa.

- ✓ Manteniment de la web del Centre (www.esporus.org), on podreu veure noves fotos i nous documents i articles relacionats amb la biodiversitat cultivada.

- ✓ Xerrades en diferents cursos, fires i esdeveniments relacionats amb la biodiversitat o la producció agrària ecològica: participació en al Universitat d’estiu de Berga i II Fira del tomàquet a Sant Vicenç de Montalt, etc.

- ✓ Subministrament de llavors

CARACTERITZACIÓ de 7 varietats tradicionals o locals de CEBA

La valoració agronòmica s'ha realitzat a la finca de Can Poc Oli. A continuació us exposem els resultats de la valoració agronòmica i organolèptica. Els resultats de la valoració agronòmica s'han fet a partir dels resultats obtinguts en la darrera jornada, que es va realitzar el tast de les varietats caracteritzades.

Totes les varietats van ser sembrades a l'hivernacle en arrel nua el 27 de setembre de 2005, trasplantades al camp el 19 de gener de 2006 i collides el 24 de juliol de 2006.

Des de la sembra es va controlar la germinació que va tenir cada varietat

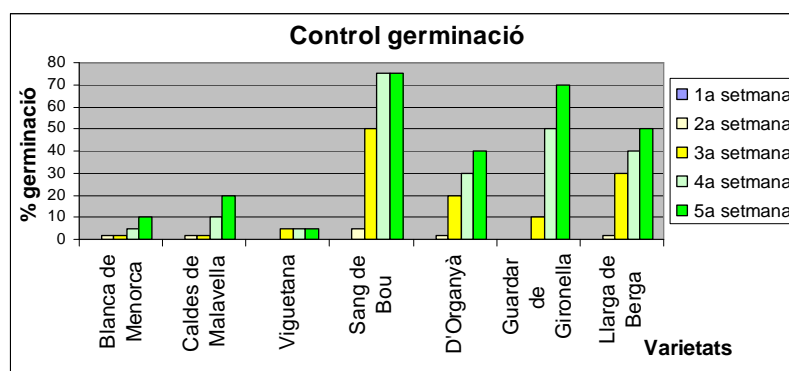

Figura 1. Control de la germinació de les cebes.

RESULTATS DE LA VALORACIÓ AGRONÒMICA I ORGANOLÈPTICA

Varietat: Blanca

Origen: Menorca

Donador: Nofre Galofré

Fullatge

Color verd clar, longitud mitjana 32.2 cm i màxima 45 cm i amplada mitjana 1.04 cm i màxima 1.2 cm. Port intermedi i serositat escassa.

Bulbs

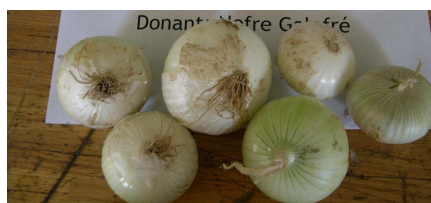
Forma

17 fruits collits amb un pes total de 1.5 kg. Dels totals collits 30% tenien la forma pròpia de la varietat. El pes mitjà del fruit tipus és 87.35 g. La pell és de color verd pàl·lid i amb una finor intermèdia.

La polpa és blanca. I té un o dos cabdells.

Té una elevada potència lacrimògena, elevada irritació dels ulls.

Avaluació organolèptica

En l'avaluació visual ha estat la varietat pitjor valorada pel seu color. En el tast ha estat la pitjor valorada pel seu sabor i dolçor. I en l'opinió global ha estat també la que ha obtingut pitjor valoració.

Varietat: Gran i dolça

Origen: Caldes de Malavella

Donador: Joan Borrell

Fullatge

Color verd fosc, longitud mitjana 65.67 cm i màxima 73 cm i amplada mitjana 2.18 cm i màxima 2.5 cm. Port intermedi i serositat molt abundant.

Bulbs

Forma

57 fruits collits, 4 no comercialitzables, 11.2 kg de pes comercial. Dels totals collits 20% guarden la forma varietal. El pes mitjà del fruit tipus és de 210.83 g. La pell és verd pàl·lid i amb una finor intermèdia. La polpa és blanca. I té només un cabdell.

Avaluació organolèptica

En l'avaluació visual ha tingut una valoració intermèdia per a tots els aspectes avaluats. En el tast però ha estat la millor valorada per el seu sabor i textura i la pitjor valorada per la seva olor. I en l'opinió global ha estat força ben valorada.

Varietat: Viguetana

Origen: Sant Bartomeu del Grau

Donador: Llucià Dot

Fullatge

Color verd gris, longitud mitjana 52.2 cm i màxima 57 cm i amplada mitjana 1.44 cm i màxima 1.7 cm. Port erecte i cerositat escassa.

Bulbs

Forma

12 fruits collits, 5 no comercialitzables, 1.4 kg de pes comercial. Dels totals collits 50% guarden la forma varietal. El pes mitjà del fruit tipus és de 200.86 g. La pell és marró clar i fina. La polpa és violeta clar. I té dos cabdells.

Avaluació organolèptica

Tant en l'avaluació visual com en el tast ha tingut una valoració intermèdia per a tots els aspectes avaluats. I en l'opinió global ha estat força ben valorada.

Varietat: Sang de Bou

Origen: Mataró

Donador: Planters Mora

Bulbs

Forma

24 fruits collits amb un pes total de 2.2 kg. Dels totals collits 60% tenien la forma pròpia de la varietat. El pes mitjà del fruit tipus va ser 91 g.

La pell és de color lila focs i finor intermèdia.

La polpa és violeta. I té només un cabdell. Té una elevada potència lacrimògena, elevada irritació dels ulls.

Avaluació organolèptica

En l'avaluació visual ha estat la varietat millor valorada pel seu color i la pitjor pel seu tamany i forma. En el tast ha estat la pitjor valorada per la seva textura. I en l'opinió global ha tingut una valoració intermèdia.

Varietat: D'Organyà

Origen: Organyà

Donador: Pep Salsetes

Fullatge

Color verd blau, longitud mitjana 63.25 cm i màxima 73 cm i amplada mitjana 2.3 cm i màxima 2.7 cm.

Port erecte i serositat abundant.

Bulbs

Forma

35 fruits collits, 8 no comercialitzables, 8.4 kg de pes comercial. Dels totals collits 60% guarden la forma varietal. El pes mitjà del fruit tipus va ser de 311.1 g.

La pell és violeta i fina.

La polpa és blanca. I té un cabdell.

El bulb és força lletós quan es talla.

Avaluació organolèptica

No ha estat una de les varietats que ha destacat en l'avaluació visual. Però en el tast ha estat la millor valorada per la seva dolçor. I en l'opinió global ha tingut la valoració més elevada.

Varietat: De guardar

Origen: Gironella

Donador: Josep Alzina

Fullatge

Color verd clar, longitud mitjana 42.6 cm i màxima 51 cm i amplada mitjana 1.8 cm i màxima 2.3 cm.

Port intermedi i serositat abundant.

Bulbs

Forma

239 fruits collits, 30 no comercialitzables, 23 kg de pes comercial. Dels totals collits 43.5% tenien la forma pròpia de la varietat. El pes mitjà del fruit tipus va ser 144.2 g.

La pell és de color marró molt clar i fina. La polpa és blanca. I té només un cabdell.

Avaluació organolèptica

En l'avaluació visual ha estat la varietat millor valorada pel seu tamany i forma. En el tast ha estat la millor valorada per la seva olor. I en l'opinió global ha tingut una valoració intermèdia.

Varietat: Llarga o Braguer de vaca

Origen: Berga

Donador: Cal Coloma

Fullatge

Color verd groc, longitud mitjana 49.7 cm i màxima 59 cm i amplada mitjana 1.61 cm i màxima 2.3 cm.

Port i serositat intermedis.

Bulbs

Forma

120 fruit ;, 64 no comercialitzables, 13 kg de pes comercial. Dels totals collits 85% guarden la forma varietal. El pes mitjà del fruit tipus va ser de 232.93 g.

La pell és marró-violeta clar i fina. La polpa és blanca. I té un cabdell.

Avaluació organolèptica

Ha tingut una avaluació visual i en el tast intermèdia. I en l'opinió global tampoc ha tingut una valoració destacada.

L'APUNT DE LA DARRERA JORNADA

El 28 de juliol a la finca de Can Poc Oli (Manresa) es va celebrar la 7a Jornada de portes obertes d'ESPORUS, Centre de Conservació de la Biodiversitat Cultivada amb una afluència d'una cinquantena de persones.

Es va inaugurar la jornada explicant les activitats que realitza l'associació l'Era i ESPORUS.

En Juanma González, coordinador de la Red de Semillas “Resembrando e intercambiando”, va explicar detalladament la situació legal i problemàtica de les varietats locals, tradicionals o antigues a l'actual marc normatiu. Coincidint amb l'entrada en

vigor de la nova *Llei 30/2006, de 26 de julio, de semillas y plantas de vivero y de recursos fitogenéticos.*

Amb la participació de gairebé tots els assistents vam realitzar un tast de set varietats de ceba. Els tastadors/es van avaluar organolèpticament els

caràcters (color, tamany, forma, sabor, olor, dolçor i textura) de les varietats: Blanca de Menorca, Caldes de Malavella, Viguetana, Sang de Bou, d'Organyà, Guardar de Gironella i Llarga de Berga.

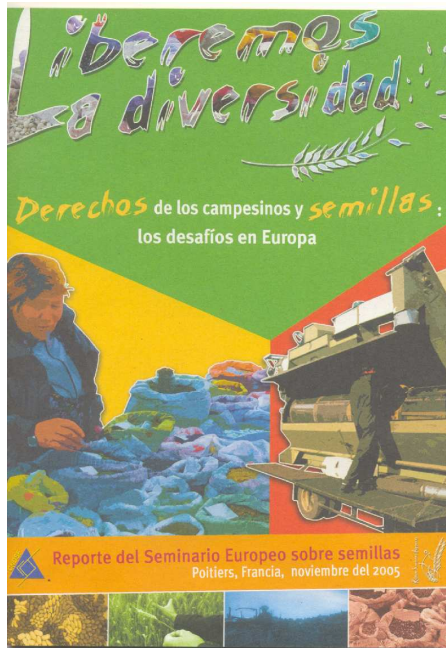
Per acabar, el grup de llavors Orientals (Vallès Oriental), va explicar la història, el funcionament i les activitats del grup que va començar ara fa tres anys (intercanvi de llavors i planter, trobades periòdiques amb àpats elaborats amb varietats locals, visites als horts dels integrants del

grup, etc..). Per últim va parlar el grup de llavors del Bages, animant a formar-ne part tots els interessats.

Per últim, va parlar el grup de llavors del Bages, animant a tots aquells que en vulguin formar part.

Durant la jornada hi havia una exposició de productes locals, un espai de consulta de la bibliografia que ESPORUS ha anat adquirint aquests darrers anys (llibres, butlletins, revistes especialitzades, articles, descriptors, etc..) sobre la temàtica i es podien aconseguir sobrets de llavor de diferents hortícoles de varietats locals.

LLIBRET RECOMANAT

Títol: “*Liberemos la diversidad. Derechos de los campesinos y semillas, los desafíos en Europa.*”

Actes del seminari europeu sobre les llavors-Poitiers, novembre de 2005. Organitzat per: Coordination national de la défense des semences fermières (CNDSF), i la Réseau Semences Paysanne (RSP). Traducció: Red de Semillas: resembrando e intercambiando”

Si esteu interessats en tenir-ne una còpia podeu passar-lo a recollir a Can Poc Oli.

AGENDA

Zaragoza, 18 i 19 de setembre

Taller de Semillas y Recursos Genéticos en Agricultura Ecológica

VII Congreso de la SEAE

Ribeyrolles (Aquitaine) 19 de setembre

L'Aquitaine cultive la biodiversité

Visite de la plate-forme régionale d'expérimentation

Bejo Zaden (Tramhan, Holanda), 28 i 29 de setembre

International meeting on the use of organic seeds in

Madrid, 29 de Setembre

Conservación efectiva de semillas a largo plazo

---

30 de setembre

Dia europeu de l'agrobiodiversitat

Beijing (China) del 10 al 12 d'octubre

Germplasm Enhancement..

Bullas (Murcia), del 12 al 15 d'octubre

VII Feria de la Biodiversidad Agrícola de la Red de Semillas

Sesimbra (Lisboa) 21 i 22 d'octubre

2a Fira Colher para Semear - Rede Portuguesa de Variedades Tradicionais

---

Djerba (Tunisie), del 5 al 8 de novembre

Sauvegarder les bases de la souveraineté alimentaire

Échanges Méditerranéens sur les Semences Paysannes

Can Poc Oli (Manresa), diumenge 17 de desembre

8a Jornada de Portes Obertes d'ESPORUS

Intercanvi de coneixement sobre el maneig agronòmic de varietats locals

---

Trobareu més informació de tots els actes a www.esporus.org

ESPORUS és un projecte de:

Amb el suport de:

